

Lukiokoulutuksen kehittäminen: Sivistystyönantajien esitykset

Viite: OKM/4/530/2017

Alla Sivistystyönantajien vastaukset lukiokoulutuksen kehittämistä koskeviin kysymyksiin. Sivistystyönantajat ry edustaa yli 40 lukiokoulutuksen järjestäjää. Pyydämme, että jatkossa lukiokoulutusta koskevat lausuntopyyntöt osoitetaan myös Sivistystyönantajille.

Miten kehittäisit lukiota:

- Säätiö-, osakeyhtiö- ja yhdistysmalliin siirtyminen on tulevaisuuden tapa toteuttaa koulutusta. Tällöin koulutukseen tarkoitetut rahat on korvamerkitty koulutustehtävän hoitamiseen. Yksityiseen toimintamuotoon siirtyminen toisi myös läpinäkyvyyttä kustannusten vertailuun.
- Lukiota tulee jatkossakin kehittää yleissivistävänä, ammatillisesta koulutuksesta erillisenä muotona, jotta kummankin koulutuksen ydintehtävät ja tavoitteet säilyvät selkeinä.
- Lukiokoulutuksen järjestäjille tulee sallia oman strategiansa mukainen erikoistuminen myös lukiokoulutuksessa, toisin sanoen erityistehtävän järjestämisen tulisi olla koulutuksen järjestäjän päätettävissä.
- Valtion tulee asettaa tavoitteet, osoittaa luottamusta koulutuksen järjestäjiä kohtaan ja antaa niille tilaa hoitaa tehtävänsä. Lukioiden tulisi jatkossa voida profiloitua nykyistä vapaammin myös tuntijakoa kehittämismallineenä hyödyntäen.
- Opettajan kelpoisuusvaatimuksia tulee lieventää ainakin esimerkiksi ainerajat ylittävän opetuksen osalta.
- Perusopetus-lukio -niveltäytykseen tulee kiinnittää huomiota. Perusopetuksen päättöarvosanojen yhteismitattomuus tuo lukion alkuvaiheeseen haasteellisuutta.
- Lukiolaisten työelämä tietoisuuteen tulisi panostaa nykyistä enemmän.
- Oppimisympäristöjen modernisointiin tulee voida panostaa ja sen myötä pedagogiikkaa uudistettava.
- Uudistuva ylioppilastutkinto tulee huomioida myös lukio-opetuksessa.

Lukiolainsäädännön uudistamistarpeet:

Sivistystyönantajat on tunnistanut lainsäädännöstä seuraavat kohdat, joiden osalta toivoisimme muutoksia ja normienpurkua:

Lukiolaki

3 § Koulutuksen järjestäjät

Säätiö-, osakeyhtiö- ja yhdistysmalliin siirtyminen on tulevaisuuden tapa toteuttaa koulutusta. Tällöin koulutukseen tarkoitetut rahat on korvamerkitty koulutustehtävän hoitamiseen ja yksityiseen toimintamuotoon siirtyminen toisi myös läpinäkyvyyttä kustannusten vertailuun. Pykälä tulisi muuttaa tämän mukaisesti.

9 § (6.6.2003/455)

Uskonnon ja elämäntietämisen opetus

Koko pykälä 13 pitäisi yksinkertaistaa, jotta koulutuksen järjestäjillä on selkeä ja yhdenmukainen toimintamalli joka ei myöskään tuota tarpeettomia lisäkustannuksia järjestäjälle.

10 §

Tuntijako ja opetussuunnitelman perusteet

11 §

Opetussuunnitelma

Pykälä 10 ja 11 pitäisi joustavoittaa ja antaa koulutuksen järjestäjälle mahdollisuuksia tehdä poikkeuksia valtakunnalliseen tuntijakoon ja opetussuunnitelmaan.

Lukioasetus

5 §

Päivänavaus

Nuorille annettavassa lukiokoulutuksessa päivän työ aloitetaan lyhyellä päivänavauksella.

Ehdotamme, että koko pykälä 5 poistetaan. Perusteet:

- Kun päivänavauksen sisältöä ei määritellä, on pykälä turha.

Millainen on mielestäsi tulevaisuuden lukio:

- Rahoitus maksetaan valtiolta suoraan yksityisessä muodossa toimivalle lukiokoulutuksen järjestäjälle (säätiö-, osakeyhtiö- ja yhdistys), joka ei voi jakaa voittoa omistajilleen ja jolla ei ole verotusoikeutta.
- Lukiota tulee jatkossakin kehittää yleissivistävänä, ammatillisesta koulutuksesta erillisenä muotona, jotta kummankin koulutuksen ydintehtävät ja tavoitteet säilyvät selkeinä.
- Koulutusviennin esteet on purettu korkeakouluja vastaavalla tavalla.
- Valtion tulee asettaa tavoitteet, osoittaa luottamusta koulutuksen järjestäjiä kohtaan ja antaa niille tilaa hoitaa tehtävänsä. Lukioiden tulisi jatkossa voida profiloitua nykyistä vapaammin myös tuntijakoa kehittäväksi hyödyntäen.
- Lukiolaisten työelämäntietoisuuteen tulisi panostaa nykyistä enemmän.